

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

DIREKTORAT ZA NOTRANJI TRG

Sektor za gospodarsko pravo, pomoč in prestrukturiranje
gospodarskih družb v težavah in intelektualno lastnino

Kotnikova 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 33 11, 01 400 35 64

E: gp.mgrt@gov.si

www.mgrt.gov.si

MINISTRSTVA

VLADNE SLUŽBE

Številka: 007-22/2018/13
Datum: 17. 4. 2018

**Zadeva: NAMEN VODENJA POSLOVNEGA REGISTRA SLOVENIJE IN
DOLOČANJE GLAVNE DEJAVNOSTI POSLOVNIH SUBJEKTOV V
REPUBLIKI SLOVENIJI**

Spoštovani,

v skladu z dogovorom na sestanku medresorske delovne skupine za prenovo registrske zakonodaje, ustanovljene s sklepom Vlade Republike Slovenije št. 01201-5/2014/6 z dne 3. 4. 2014, dne 12. 1. 2018 želi Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo s tem sporočilom seznaniti organe 1) z namenom vodenja Poslovnega registra Slovenije in 2) z določanjem glavne dejavnosti poslovnih subjektov v Republiki Sloveniji. Organi so naprošeni, da z vsebino seznanijo čim širši krog zaposlenih, organe v sestavi oziroma vse, ki jih problematika zadeva.

1)

Poslovni register Slovenije (v nadaljnjem besedilu: poslovni register) je osrednja baza podatkov o vseh poslovnih subjektih s sedežem na območju Republike Slovenije, ki opravljajo pridobitno ali nepridobitno dejavnost, njihovih delih in o podružnicah tujih podjetij, kot jih določa Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15 in 15/17; v nadaljnjem besedilu: ZGD-1). Poslovni register vodi, vzdržuje in upravlja Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljnjem besedilu: AJPES).

V poslovni register se v skladu z 2. členom Zakona o Poslovnem registru Slovenije (Uradni list RS, št. 49/06, 33/07 – ZSReg-B, 19/15 in 54/17; v nadaljnjem besedilu: ZPRS-1) vpisujejo pravne osebe, samostojni podjetniki posamezniki, druge fizične osebe, ki opravljajo registrirane dejavnosti, ali s predpisom ali z aktom o ustanovitvi določene dejavnosti, podružnice tujih podjetij, podružnice, poslovne enote, predstavništva, združne enote, režijski obrati in drugi deli poslovnih subjektov, ki se registrirajo pri registrskem organu ter deli poslovnih subjektov, ki se

ne registrirajo pri registrskem organu, jim je pa mogoče opredeliti naslov in hkrati na istem ali drugem naslovu opravljajo različno ali isto dejavnost kot poslovni subjekt (v nadaljevanju: enote poslovnega registra). Z vpisom v poslovni register pridobijo matično številko, ki služi kot enolična identifikacija teh enot.

Subjekti, ki ne sodijo v eno izmed navedenih skupin enot poslovnega registra, se v skladu z ZPRS-1 ne morejo vpisati v poslovni register, saj njihov vpis ni skladen z namenom vodenja poslovnega registra. V preteklosti so bile na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo oziroma AJPES naslovljene pobude organov, da bi v poslovni register vpisovali entitete (kot je npr. neko ločeno premoženje), ki jih urejajo področni predpisi. Z vpisom v poslovni register bi entitete pridobile matično številko, ki jo potrebujejo za namene, kot je npr. pridobitev transakcijskega računa, vpis v področni register, poročanje nadzornim organom ipd.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je zadržano do navedenih pobud, saj niso skladne z namenom vodenja poslovnega registra. Poslovni register, vzpostavljen leta 1997 kot osrednja baza podatkov o vseh poslovnih subjektih s sedežem na območju Republike Slovenije, je zapolnil praznino na področju centralnega vodenja podatkov o poslovnih subjektih. Namen vzpostavitve je bil predvsem urediti zbiranje do tedaj delnih in razdrobljenih podatkov o poslovnih subjektih v enem registru, možnost njihovega povezovanja in večnamenske uporabe za statistične, davčne, finančne, zunanjetrgovinske in druge namene ter določitev enolične identifikacije vsem poslovnim subjektom in njeno obvezno uporabo v pravnem prometu z državo in med seboj. Vpisovanje različnih entitet, ki ne ustrezajo definiciji poslovnega subjekta, zgolj zaradi pridobitve enoličnega identifikatorja ni utemeljeno.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo priporoča organom, ki so pristojni za urejanje statusa entitet, da posebnosti teh entitet celovito urejajo v področnih predpisih in ne posegajo v namen delovanja in sestavo poslovnega registra.

2)

Glavna dejavnost in dejavnosti poleg glavne dejavnosti so v skladu z 8. členom ZPRS-1 eden izmed podatkov o enotah poslovnega registra, ki se vodijo v poslovnem registru. Dejavnosti enot poslovnega registra se določijo ob upoštevanju Uredbe o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 69/07 in 17/08).

Slovenska standardna klasifikacija dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: SKD) temelji na evropski Uredbi (ES) št. 1893/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 in o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3037/90 kakor tudi nekaterih uredb ES o posebnih statističnih področjih (UL L št. 393 z dne 30. 12. 2006, str. 1).

V Sloveniji je SKD v skladu z 2. členom Uredbe o SKD obvezen nacionalni standard za evidentiranje, zbiranje, obdelovanje, analiziranje, posredovanje in izkazovanje podatkov, pomembnih za spremljanje stanj in gibanj na ekonomskem in socialnem področju ter na področju okolja in naravnih virov.

V praksi se SKD uporablja za določanje dejavnosti in razvrščanje enot poslovnega registra za potrebe različnih uradnih in drugih administrativnih podatkovnih zbirk ter za potrebe statistike in analitike v državi in na mednarodni ravni. Centralno vodenje dejavnosti po navedeni klasifikaciji v poslovnem registru omogoča gospodarno vodenje navedenega podatka za vse uporabnike poslovnega registra na ravni države, hkrati pa zagotavlja njegovo mednarodno primerljivost.

Za vpis glavne dejavnosti poslovnih subjektov so določeni kriteriji. V skladu s prvim odstavkom 11. člena Uredbe o vodenju in vzdrževanju Poslovnega registra Slovenije (Uradni list RS, št. 121/06; v nadaljnjem besedilu: Uredba o PRS) je glavna dejavnost lahko ena od registriranih dejavnosti poslovnega subjekta ali dejavnost, določena z zakonom ali drugim predpisom, s katerim je poslovni subjekt ustanovljen.

Drugi odstavek 11. člena Uredbe o PRS določa podrobnejše kriterije za določitev glavne dejavnosti enot poslovnega registra. Za glavno dejavnost enote je lahko določena le tista dejavnost, s katero enota poslovnega registra ustvarja pretežni del dodane vrednosti. Če tega podatka ni, se upoštevata dejavnost, ki zaposluje največje število oseb. Deli poslovnih subjektov morajo upoštevati tudi tretji odstavek 11. člena Uredbe o PRS, v skladu s katerim je glavna dejavnost lahko le ena od registriranih dejavnosti poslovnega subjekta.

AJPES določi glavno dejavnost enote poslovnega registra tako, da določi šifro glavne dejavnosti po SKD. Ob prvem vpisu enote poslovnega registra AJPES določi glavno dejavnost na podlagi predloga enote poslovnega registra, ta pa predlog oblikuje ob upoštevanju (pričakovane) vrednosti dodane vrednosti oziroma (pričakovanega) števila zaposlenih. Če pri poslovanju enote poslovnega registra nastanejo spremembe, ki vplivajo na njeno glavno dejavnost, mora enota poslovnega registra predlagati AJPES spremembo glavne dejavnosti.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo na podlagi obvestil AJPES in Statističnega urada Republike Slovenije ugotavlja, da enote poslovnega registra spreminjajo glavne dejavnosti, čeprav za spremembo ni podlage v njihovem poslovanju. Takšnih sprememb glavne dejavnosti je mesečno med 300 in 400. Razlogov za spremembo glavne dejavnosti je več.

Spremembe so lahko posledica pogojev v javnih razpisih, ki določajo, da je vpisana glavna dejavnost z določeno šifro pogoj za sodelovanje na javnem razpisu, kateremu želijo poslovni subjekti zadostiti, čeprav ne ustreza dejanskemu stanju. V primeru posredovanja začasne delovne sile pa je npr. v področnem Zakonu o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT in 55/17; v nadaljevanju: ZUTD) določeno, da mora imeti poslovni subjekt za opravljanje dejavnosti to dejavnost vpisano v poslovnem registru kot glavno dejavnost, medtem, ko nihče ne preverja ali je zanj ta dejavnost po kriterijih, ki so določena v Uredbi o PRS, dejansko glavna dejavnost.

V skladu z navedenim Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo opozarja na dajanje pravilnega pomena vpisanim glavnim dejavnostim enot poslovnega registra, da se zagotovi kakovost podatkov za uporabnike teh podatkov. V poslovni register mora biti vpisana glavna dejavnost, ki odraža dejansko stanje po pretežnosti ustvarjene dodane vrednosti enote poslovnega registra. Posledično lahko na spremembe glavne dejavnosti v poslovnem registru vplivajo le spremembe, ki izhajajo iz sprememb dejanskega poslovanja enote poslovnega registra.

Zato Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo poziva ministrstva, vladne službe in druge organe, da se pri oblikovanju predpisov, oblikovanju pogojev za sodelovanje v javnih razpisih, preverjanju pogojev za opravljanje dejavnosti, idr. izogibajo sklicevanju na določeno glavno dejavnost oziroma šifro glavne dejavnosti enote poslovnega subjekta v poslovnem registru. Glavno dejavnost se lahko določi kot pogoj le, če se sočasno zahteva izpolnjevanje kriterijev iz Uredbe o PRS in je zagotovljeno preverjanje izpolnjevanja teh pogojev.

Glede vpisa drugih dejavnosti poleg glavne, ZPRS-1 določa, da se v poslovni register vpišejo tudi druge dejavnosti poleg glavne, ki jih poslovni subjekt dejansko opravlja in pomenijo pomemben del njegovega poslovanja. Zato je potrebno tudi v primerih, ko se pogojuje vpis druge dejavnosti v poslovni register, upoštevati te pogoje. V praksi namreč opažamo, da se v

nekaterih primerih tudi druge dejavnosti v poslovni register vpisujejo zgolj iz razloga, da poslovni subjekt zadosti postavljenim pogojem, čeprav ta dejavnost zanj ne pomeni pomembnega dela poslovanja oziroma jo (še) ne opravlja.

V zvezi s pristojnostjo AJPES pri vpisu glavne in drugih dejavnosti enot poslovnega registra bi želeli opozoriti tudi na pričakovanja nekaterih registrskih organov, da bi se pri vpisu (glavne) dejavnosti preverjali (posebni) pogoji za opravljanje (glavne) dejavnosti, ki so določeni s področnimi predpisi. AJPES nima splošnega pooblastila za preverjanje pogojev za opravljanje dejavnosti. Vpis (glavne) dejavnosti enote poslovnega registra v poslovni register je administrativni vpis, ki se izvrši na predlog enote poslovnega registra na način in pod pogoji, določenimi v ZPRS-1 in Uredbi o PRS. Posledično, kot že navedeno, vpis (glavne) dejavnosti enote poslovnega registra v poslovni register še ne pomeni, da enota poslovnega registra izpolnjuje tudi (posebne) pogoje za opravljanje (glavne) dejavnosti. Preverjanje izpolnjevanja (posebnih) pogojev bi moralo biti v splošnem urejeno v področnih predpisih, ki urejajo opravljanje (glavne) dejavnosti, in predmet inšpekcijskega nadzora. Ureditev v Sloveniji je primerljiva ureditvam v drugih evropskih državah.

S spoštovanjem,

Pripravil:

Aleš Gorišek
sekretar

Franc Stanonik
generalni direktor
predsednik medresorske delovne skupine
za prenovo registrske zakonodaje

Poslano:

- naslovníkom na el. naslov,
- kopija članom medresorske delovne skupine za prenovo registrske zakonodaje na el. naslov.